

The disabled development goals

- Speak:* Filip B. Fleischer
- Medvirkende:* Susanne Olsen, deltager ved Folkemødet 2019, Melanie Mataga, ansatte og frivillige i UWEZO Youth Empowerment.
- Interviewer:* Abdifatah Jibril, Aina Kamilla Budde og Marie My Warborg Larsen.
- Støttet af:* Danske Handicaporganisationers Oplysningspulje
- Produceret af:* SUMHs oplysningsprojektgruppe med hjælp og support fra SUMHs sekretariat, internationale projektgrupper og ulandsudvalget.
- Idé af:* Aina Kamilla Budde, Abdifatah Jibril, Esben Gejl og Stephanie Bruhns.
- Manuskript af:* Stephanie Bruhns
- Redigeret af:* Stephanie Bruhns
- Music:* <https://www.bensound.com>
- Kilder:* folketinget.dk

SDG 10 (16min 4sek)

SUMH, som står for Sammenslutning af Unge Med Handicap, er en ungdomsparaplyorganisation for og af unge med handicap. Vi arbejder for, at unge med et handicap kan leve det ungdomsliv de ønsker, ved at sikre unge med handicap medindflydelse og repræsentation i samfundet. Dette gør vi bl.a. ved at styrke vores medlemsorganisationer i Danmark, men også ved at danne partnerskaber med ungdomshandicaporganisationer i andre lande. SUMHs internationale team har i øjeblikket samarbejdspartnere i Uganda og Rwanda i Østafrika.

I 2015 vedtog FN en videreudvikling af deres 8 globale mål fra år 2000. Det blev til de 17 Verdensmål vi kender i dag. De 17 Verdensmål forventes at blive opnået inden 2030.

Igennem vores arbejde i SUMH berører vi flere af FNs Verdensmål. Især arbejder vi med mål nummer 4, 10 og 17. I denne podcast serie vil vi tage jer med ind i SUMHs arbejde med Verdensmålene.

Verdensmål nummer 10. Mindre ulighed. Hvert verdensmål har en række delmål, der uddyber det arbejde, der skal lægges bag, for at opnå det overordnede verdensmål. Delmål 10.2 siger, at vi inden 2030 skal fremme den sociale, økonomiske og politiske inklusion af alle, herunder folk med et handicap. Delmål 10.3 siger, at vi også skal sikre, at alle har lige muligheder og reducere sociale uligheder.

I 2016 kom den første kørestolsbruger i Folketinget. Det var Sarah Glerup som fungerede som stedfortræder for sin partifælle Pelle Dragsted. I 2017 var det Kristian Hegaard som blev en del af Folketinget imens Martin Lidegaard var på barsel.

I 2019 blev Kristian Hegaard den første folkevalgte kørestolsbruger i Folketinget med 1945 personlige stemmer.

Men hvad siger danskerne så til, at der er blevet valgt en kørestolsbruger ind i Folketinget?

Det er godt at det repræsenteres også.

Fordi både Sarah Glerup og Kristian Hegaard havde deres daglige gang i Folketinget fik man øjnene op for utilgængeligheden inde på Christiansborg. Efter den største ombygning af Folketingssalen i 100 år, blev det derfor i 2018, muligt at komme på Folketingets talerstol som kørestolsbruger. Til indvielsen af den nye kørestolslift gav formanden for Dansk Handicap Forbund, Susanne Olsen, Folketingets fremskridt et par ord på vejen.

Susanne Olsen

I Danmark er vi på vej til at sikre lige adgang til medbestemmelse og inklusion, ved bl.a. at gøre Folketinget mere tilgængeligt, men hvordan står det til i SUMHs partnerskabslande?

Lydklip at vi rejser til Rwanda (flyvemaskine – lyd)

Rwandas regering består af 106 senatorer og deputies. Tre pladser i parlamentet bliver besat af to personer udpeget af Rwandas Youth Council og én person udpeget af Rwandas Federation of the Associations of the Disabled. Dermed har ikke bare unge men også personer med handicap et direkte talerør til politikerne i det rwandanesiske parlament.

Selvom der er gjort plads til de unge og personer med handicaps stemme i Rwandas regering, hvordan står det så egentlig til i virkeligheden?

Not included

De unge med handicap føler ikke de bliver hørt af politikerne og deres utilgængelighed i samfundet gør det ikke nemmere.

Bad acces to information

Der er stadig en stor opdeling mellem de unge og de unge som har et handicap i Rwanda. Derfor bliver unge med et handicap ofte overset og mange af beslutningstagerne i de forskellige instanser glemmer at lytte til dem som er eksperter på området, nemlig dem som selv er unge med et handicap.

Not representated

Selvom der på højeste niveau er blevet gjort instanser for at inkludere personer med handicap, er der stadig en opfattelse i samfundet af, at personer og unge med handicap ikke har en værdi for samfundet.

People with disabilities are no worth

Selv de unge med et handicap som har fået sig en uddannelse har svært ved at finde sin plads i samfundet.

No work for educated YWD

Mens de i Rwanda kæmper med at få samfundet til at acceptere og integrere unge og personer med handicap, hvordan står det så til i Uganda?

Lydklip af vi tager til Uganda

I Uganda er der 426 sæder i parlamentet og der har siden midten af 90'erne, ved lov, været reserveret minimum 5 pladser for personer med handicap og 5 pladser til unge. Der har ligeledes været et krav til alle politiske organer, på alle niveauer, at reservere et antal pladser til personer med handicap. Uganda er derfor gået forrest i kampen for at inkludere alle og deres model med reserveret pladser til specifikke grupper ligger ikke bare til grund for Rwandas model men også for modeller i andre Afrikanske lande.

Men bliver repræsentanterne i Ugandas parlament så hørt?

Not representet enough

Selvom der i parlamentet er reserveret 5 pladser til personer med handicap, så svare det kun til 1,1% af hele parlamentet. I Uganda er der ca. 11% af befolkningen der levet med et handicap, så er det en fair repræsentation?

Albinism in parliament

Melanie Mataga er en del af organisationen Show Ability Uganda, også kaldet SAU. De er en ungdomsorganisation for og af unge med handicap i Uganda og har været partner med SUMH i over 10 år. Melanie er albino og har siden hun var lille mødt ulighed og uvidenhed på grund af hendes handicap.

Albinism in school

Også på arbejdsmarkedet møder Melanie utilgængelighed, diskrimination og uvidenhed.

On the job market

Lydklip af vi flyver tilbage til Danmark

Hvordan ser inklusion af folk med handicap på arbejdsmarkedet så ud i Danmark?

Kollega med handicap?

I 2006 udarbejdede FN en Handicapkonvention, med det formål at fremme, beskytte og sikre personer med handicap samme mulighed for at nyde menneskerettigheder og frihedsvilkår på lige betingelser med alle andre. Danmark skrev i 2007 under på handicapkonvention og den trådte i kraft i 2008. I 2019 havde i alt 163 lande skrevet under på konventionen.

Men bliver handicapkonventionen husket ude på arbejdsmarkedet når en person med et handicap kommer ind på arbejdspladsen?

På arbejde med et handicap

Men hvorfor er det så vi ikke snakker om handicap på arbejdspladsen?

Passiv tilgang

Mange af de udfordringer som unge med handicap møder i samfundet, både i Rwanda, Uganda og Danmark, ligner hinanden, fordi mange af problemerne bunder i uvidenhed og mangel på forståelse for de udfordringer personer med handicap møder.

I Danmark og i SUMHs partnerskabslande, er målet med at fremme inklusion af personer med handicap på forskellige stadier. Når man i Uganda har haft unge og personer med handicap repræsenteret i regeringen siden midten af 90'erne, så skulle der gå over 20 år før Danmark fik deres første kørestolsbruger valgt ind i Folketinget. Men selvom der er repræsentation, er det så det samme som inklusion? For bliver de egentlig hørt?

Både i Danmark, Uganda og Rwanda er der stadig meget at arbejde på for at indfri FNs 10. Verdensmål. Gennem vores partnerskaber håber vi at opnå mere inklusion af personer med handicap og sørge for, at der er mindre ulighed i samfundet.